

Çevresel Kanserojen Maddeler ve Kanser

- Kanser gelişiminin tek bir nedeni yoktur. Aile hikayesi (genetik), genel sağlık durumu, beslenme şekli, kişisel alışkanlıklar ve çevresel faktörler kanser gelişimi ile ilişkilidir.
- Bunlar içinde kanser nedenleri arasında en az etkili olan etken genetik faktörlerdir.
- Çevresel faktörler ise, ya kendi isteğimizle (sigara içmek, diyet, cinsel alışkanlıklar) ya da isteğimiz dışında (kirli havanın solunması ya da kirlenmiş su tüketilmesi) kanser gelişiminde rol alırlar.

- Karsinojenler hücre DNA' sını etkileyerek kansere yol açan kimyasal bileşikler, fiziksel (asbest) ve biyolojik (bazı virüs ve bakteriler) etmenlerdir.
- Genetik bozukluklar, Kronik inflamasyon, Kimyasal, fiziksel etkenlere iş yeri kaynaklı yada çevresel veya diyet ile temas , Virüsler ve nedeni bilinmeyen etmenler kansere neden olmaktadır.

- Dünya Sağlık Örgütü kanserlerin %80 kadarının mesleki veya çevresel etmenlere bağlı olabileceğini tahmin etmektedir.
- Her yıl olası toksik etkileri yeterince incelenmeden yeni kimyasal maddeler sentez edilmektedir.
- İş yeri ortamından ya da endüstriyel işlemler sırasında pek çok zararlı kimyasal madde gerekli önlemler alınmadığından çevreye salınmaktadır.

- İş yeri yakınındaki ya da kirlenmiş alanlardaki su kaynakları ve hava, kimyasal karsinojenlerle karışmaktadır.

- Tüm dünyada kanser sıklığı hızlı bir artış göstermektedir.
- Artmış kanser sıklığının nedenleri tümüyle yaşlanma yaşının artması, tarama tekniklerinin gelişmesi ve yaşam biçimiyle ilişkilendirilemez.
- Kanser gelişiminde yaşam-biçimiyle ilişkili faktörlere ek olarak çevresel faktörlerde beklenenden fazla rol oynayabilir ve kanser sıklığının artmasına katkıda bulunabilir.

- Geniş anlamda çevresel faktörler bireylerin günlük yaşamlarında karşılaştıkları ve kontrol altına alamadıkları yada sınırlı kontrol edebildikleri doğal ya da insan yapımı maddeleri içerir.
- Çevresel temas etmenleri bu açıdan hava, su, toprak ve gıda kirleticilerini kapsar.

- Çevresel faktörler bireyin etrafında yer alan fiziksel, kimyasal ve biyolojik ajanlar olarak da tanımlanmaktadır.

- Çok sayıda çevresel faktör kanser riskini artırır.
- Tütün dumanı akciğer, ağız içi, gırtlak, yemek borusu, böbrek ve idrar kesesinde kanser gelişme riskini önemli miktarda arttıran kanserojen maddeler içerir.
- Havada ya da suda asbestos veya endüstriyel atıklarla meydana gelen kirlenme, sigara kanser riskini artırır.
- Bir çok kimyasal maddenin kansere neden olduğu bilinmekte ve bir çoğunun da kanser nedeni olabileceğinden şüphelenilmektedir.

- Kimyasalların kanser gelişimindeki zararlı etkileri, kimyasal maddenin dozuna, kimyasal bileşimin gücüne, o kimyasala ne kadar süre maruz kalındığına ve kişinin genel sağlık durumuna göre de değişmektedir. Kimyasallara maruz kalma ile kanser gelişimi arasındaki süre uzun yıllar olabilir.
- Birçok kanser ona neden olan çevresel faktörlerin kontrol altına alınması ile önlenabilmektedir.

- Kanser gelişim riski hangi coğrafyada yaşadığımızla da ilişkilidir.
- Bu durum sıklıkla karmaşık ve tam anlaşılamamış nedenlerden kaynaklanır.
- Genetik, beslenme ve çevresel faktörlerin her biri altta yatan nedenler arasında yer alabilir.
- Örnek olarak Japonya'da meme ve barsak kanseri riski düşüktür.
- Ancak Amerika Birleşik Devletlerine göç ettiklerinde bu iki kanserin görülme sıklığı gittikçe artar ve Amerikan halkıyla aynı seviyeye ulaşır.
- Ayrıca Japonlar arasında mide kanseri görülme olasılığı oldukça yüksektir. Japonlar Amerika'ya göç ettiklerinde farklı bir beslenme nedeniyle mide kanseri riski gittikçe azalır.